

EUROOPA ÜLEMKOGU

**Brüssel, 8. veebruar 2013
(OR. en)**

EUCO 3/13

**CO EUR 1
CONCL 1**

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: **EUROOPA ÜLEMKOGU
7.–8. VEEBRUAR 2013**

JÄRELDUSED

Delegatsioonidele edastatakse Euroopa Ülemkogu (7.–8. veebruar 2013) järeldused.

I. **KAUBANDUS**

1. Jätkusuutliku majanduskasvu ja töökohtade loomise edendamine on üks ELi peamistest prioriteetidest. Kauba- ja teenustevahetus ning investeeringud võivad anda sellega seoses märkimisväärse panuse. Hinnangute kohaselt saab suurte eesmärkidega kaubanduse tegevuskava tuua keskpikas perspektiivis kaasa 2%lise majanduskasvu suurenemise ja üle kahe miljoni töökohta loomise. Selleks et saada kaubandusest võimalikult suurt kasu, peab EL kujundama välja õige liidusisese poliitikaraamistiku, et toetada konkurentsivõimet, liberaliseerida teenustekaubandust ning tugevdada Euroopa tööstuslikku baasi ja Euroopa positsiooni ülemaailmses väärtusahelas.
2. Selleks et kasutada kaubandust paremini majanduskasvu ja töökohtade loomise mootorina, kinnitab Euroopa Ülemkogu taas ELi kindlat tahet edendada vaba, õiglast ja avatud kaubandust, jäädes samas kindlaks oma huvidele ning tegutsedes vastastikuses mõistmises ja üksteisele kasu tooval viisil. ELi tegevusega kaubanduse valdkonnas edendatakse ELi standardeid ja rahvusvahelist õigusnormide lähendamist. EL on endiselt täielikult pühendunud tugevale ja eeskirjadel põhinevale mitmepoolsele kaubandussüsteemile. Väga tähtis on võidelda igasuguse protektsionismiga, sealhulgas mittetariifsete kaubandustõketega, tagada parem juurdepääs turule, soodustada sobivaid investeerimistingimusi, sealhulgas seoses investeeringute kaitsega, edendada ja tagada intellektuaalse omandi õigusi ning avada riigihanketurud. Käimas on töö riigihanketurgudele juurdepääsu käsitleva ettepanekuga.
3. EL tagab oma õiguste tulemusliku ja kindla kaitse olemasolevate eeskirjade alusel, sealhulgas WTO vaidluste lahendamise süsteemi ja ELi enda kaubanduse kaitsevahendite kaudu, kui see on asjakohane. Euroopa Ülemkogu jääb ootama komisjoni järgmist aruannet kaubandus- ja investeerimistõkete kohta.

4. EL on endiselt pühendunud WTO Doha arengukava raames peetavate läbirääkimiste edukale lõpuleviimisele. See nõuab jõupingutusi kõigilt läbirääkimiste osapooltelt, eeskätt suurtelt tõrjaka turumajandusega riikidelt. Lühikeses perspektiivis on oluline, et 2013. aasta detsembris Bali toimuva WTO ministrite konverentsi ajaks tehtaks edusamme kaubavahetuse lihtsustamist käsitleva mitmepoolse lepingu sõlmimisel ning muudes Doha arengukava aspektides. Sellisest edasiminekest oleks kasu maailmamajandusele ja see annaks uut hoogu Doha arengukava üle peetavatele läbirääkimistele üldisemalt. EL on valmis alustama koostöös partneritega Bali konverentsi järgse WTO tegevuse kavandamist, sealhulgas Doha arengukavaga seoses.
5. ELi tegevusse majanduskasvu soodustamisel saavad panustada ka mitmepoolsed ja sektoripõhised lepingud. EL jääb ootama tulevasi läbirääkimisi teenuste valdkonnas ja infotehnoloogia lepingu läbivaatamise kiiret lõpuleviimist. Täiendavaid edusamme tuleb teha keskkonnatoodete ja -teenustega kauplemise liberaliseerimisel, mis aitaks liikuda ressursitõhusa, loodussäästlikuma ja konkurentsivõimelisema majandussüsteemi suunas.
6. Kuigi EL on endiselt pühendunud mitmepoolse kaubandussüsteemi edasisele arendamisele, on praegu tähelepanu keskmes kahepoolsete kaubandussuhete arendamine. Sellega saab ja tuleb aidata kaasa mitmepoolse kaubandussüsteemi arengule. Tuginedes WTO eeskirjadele ning edendades rohkem ja kiiremini avatust, aitavad ELi kahepoolsed lepingud saavutada uut edu mitmepoolsel tasandil.
7. Tuginedes ELi kahepoolsete kaubandussuhete vallas viimastel kuudel saavutatud reaalsele edusammudele, tuleks kõik jõupingutused suunata sellele, et sõlmida lepingud peamiste partneritega, pidades esmatähtsaks neid läbirääkimisi, millest tõuseb kõige rohkem kasu majanduskasvule ja töökohtade loomisele. Eelkõige Euroopa Ülemkogu:

- a) jääb ootama ELi–USA kõrgetasemelise töökohtade loomise ja majanduskasvu tööühma aruannet ja selle soovitusi. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma praegusel eesistumisperioodil viivitamata nende soovitude alusel järelmeetmeid. Ülemkogu kordab taas oma toetust laiaulatuslikule kaubanduslepingule, milles tuleks erilist tähelepanu pöörata sellele, kuidas saavutada suurem transatlantiline õigusnormide lähendamine;
- b) jääb ootama läbirääkimiste alustamist Jaapaniga eelseisval ELi–Jaapani tippkohtumisel pärast läbirääkimisvolituste vastuvõtmist 2012. aasta lõpus;
- c) eeldab, et läbirääkimised Kanadaga viiakse lähiajal lõpule;
- d) rõhutab seoses Venemaaga, et lühiajaliselt peab jääma prioriteediks WTOga liitumisest tulenevate kohustuste täitmine. Uue ulatusliku lepingu üle peetavate läbirääkimiste osas on vaja teha täiendavaid edusamme;
- e) märgib, et ELi tegevuskava suhetes Hiinaga on ulatuslik ja ambitsioonikas. Lühiajaliselt peaksid prioriteediks olema investeringud, turulepääs, hanked ja intellektuaalse omandi õigused ning lähtekohaks peaks olema konstruktiivne ja strateegiline koostöö. Mõlemad pooled on võtnud endale kohustuse alustada kiiresti läbirääkimisi ulatusliku investeerimislepingu üle;
- f) tuletab meelde, et läbirääkimised peamiste tärkava turumajandusega riikidega jäävad ELi jaoks oluliseks:
 - läbirääkimised Indiaga nõuavad täiendavaid jõupingutusi;
 - pärast Singapuriga läbirääkimiste lõpuleviimist tuleks süvendada kaubandussuhteid teiste ASEANi riikidega;
 - tervitatakse ELi ja Mercosuri riikide pühendumust teha tööd selleks, et turulepääsu pakkumisi saaks vahetada hiljemalt 2013. aasta viimases kvartalis.

8. Euroopa Ülemkogu kutsub samuti üles tegema edusamme seoses järgmisega:
- a) Moldova Vabariigi, Gruusia ja Armeeniaga sõlmitavad assotsieerimislepingud, sealhulgas põhjalikud ja laiaulatuslikud vabakaubanduslepingud, et viia nendega seotud töö Vilniuses toimuva idapartnerluse tippkohtumise ajaks lõpule. Euroopa Ülemkogu kinnitab uuesti oma pühendumust Ukrainaga lepingu allkirjastamisele, mis on täielikult kooskõlas nõukogu 10. detsembri 2012. aasta järeldustega;
 - b) Marokoga põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu üle läbirääkimiste alustamine ning kiire edasimineku Tuneesia, Egiptuse ja Jordaaniaga läbirääkimiste pidamiseks;
 - c) Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikidega uue partnerluse arendamine, sõlmides selleks majanduspartnerluslepingud.

II. VÄLISSUHTED

Araabia kevad

9. Euroopa ja tema Vahemere lõunapiirkonna partnerid jagavad ühist naabrust ning neid seovad ühised huvid ja mured. EL on täis otsustavust osaleda vastastikku kasulikus partnerluses, mille eesmärk on ühise jõukuse ala loomine, tihedam poliitiline assotsieerimine ja järkjärguline majanduslik integratsioon ning mis tugineb sellistele universaalsetele väärtustele nagu demokraatia, inimõiguste austamine, õigusriigi põhimõtte ja sooline võrdõiguslikkus. Demokraatiale ülemineku protsessis on oluline roll kodanikuühiskonnal. Selle partnerluse väljakujundamisel tuleks kasutada paljusid erinevaid vahendeid ning see nõuab pikaajalist pühendumist mõlemalt poolt.

10. Viimase kahe aasta jooksul on piirkonnas toimunud väga suured muutused, sealhulgas araabia kevade käigus saavutatud oluline liikumine demokraatia suunas. Mitmes riigis toimusid esmakordselt demokraatlikud valimised ning järk-järgult juurutatakse demokraatia aluspõhimõtteid. EL toetab tugevalt neid protsesse ja kutsub asjaomaste riikide valitsusi ning poliitilisi ja sotsiaalseid jõude üles jätkama oma pingutusi, et kujundada välja valimisprotsessidest kaugemale ulatuv stabiilne ja tugeval alusel demokraatia, mis oleks vaba ja õiglane, ning arendama dialoogil põhinevaid kaasavaid protsesse.
11. See demokraatiale ülemineku protsess on aeganõudev ning peab võtma arvesse asjaomaste kohalike ühiskondade poliitilisi ja sotsiaalseid olusid, kuid see peab selgelt põhinema inimõiguste, põhivabaduste ja õigusriigi edendamisel ja kaitsmisel. Paljud piirkonna riigid seisavad samal ajal silmitsi märkimisväärsede sotsiaalmajanduslike probleemidega, mis vajavad kiiret lahendamist, nii selleks, et luua nende majanduse elavdamiseks kindel alus, kui ka selleks, et aidata neil kindlustada demokraatiale üleminekut.
12. EL on alates araabia kevade algusest olnud täielikult pühendunud sellele uuele partnerlusele ühise vastutuse vaimus ning on kindlalt otsustanud suurendada veelgi oma toetust piirkonnas aset leidvale demokraatliku ja majandusliku ülemineku protsessile, tuginedes diferentseeritud lähenemisviisile, mille puhul demokraatlike reformide elluviimisel suuremaid jõupingutusi tegevad riigid saavad rohkem toetust. See hõlmab järgmist:
 - a) toetus demokraatlikeks ümberkorraldusteks, kodanikuühiskonna arendamiseks, õigusriigi, inimõiguste ja soolise võrdsõiguslikkuse edendamiseks ning valimisprotsessi läbipaistvuse ja tõhususe suurendamiseks, muu hulgas tehnilise nõu andmise ja koostöö ning valimiste vaatlemise missioonide lähetamise kaudu;
 - b) tõhustatud koostöö vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala valdkonnas, eelkõige rännet, liikuvust ja julgeolekut käsitlevate dialoogide ning liikuvuspartnerluste arendamise kaudu, samuti toetades õigusriigi, julgeolekusektori reformi ja piirihaldusega seotud küsimustega tegelemist;

- c) ühise majandusliku heaolu edendamine, sealhulgas aidates kaasa makromajanduslikule stabiilsusele, edendades majandusreforme ning sobivat ettevõtlus- ja investeerimiskeskonda ning jätkates aktiivset tegutsemist põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute küsimuses, mitmekordistades seega kaubavahetuse ja majanduskasvu võimalusi;
 - d) inimestevahelised kontaktid, eelkõige ELi ja lõunapoolsete naaberriikide vahelise noortevahetuse edendamine, eriti Erasmus Munduse programmi raames. Erilist tähelepanu tuleks pöörata noorte ja naiste tööalase konkurentsivõime edendamisele. Komisjon annab eelkõige abi ja oskusteavet selleks, et parandada hariduse ja kutseõppe kvaliteeti, suurendada veelgi õpilasvahetust, arendada poliitilist dialoogi hariduse, tööalase konkurentsivõime ja kutseõppe valdkonnas ning stimuleerida noortevahetust;
 - e) tõhustatud koostöö mitmetes eri valdkondades, nagu teadusuuringud, ettevõtlus ja VKEd, põllumajandus, transport, sealhulgas lennundus- ja merendusteenused, keskkond, kliimamuutused, energeetika, telekommunikatsioon, haldusasutuste suutlikkuse suurendamine, kultuur ning üleminekuprotsessiga seotud teadmiste jagamine ja ekspertide vahetamine.
13. Mõnede kõnealuste riikidega on moodustatud ühised rakkerühmad, eesmärgiga tagada ELi lähenemisviisi terviklikkus ja järjepidevus. Samuti on tähtis tagada suurem sünergia ja koordineerimine ELi, selle liikmesriikide ja teiste osalejate antava toetuse vahel.
14. See üldine suurem pühendumine on hõlmanud ka täiendavate rahaliste vahendite eraldamist ja makromajandusliku finantsabi andmist üleminekuriikidele. EL teeb kõik endast oleneva, et toetada reforme ja vastata nende riikide konkreetsetele vajadustele nii lühikeses, keskpikas kui ka pikas perspektiivis. EIP-l palutakse suurendada jätkuvalt oma toetust erasektori, infrastruktuuri ja kliimamuutustega seotud investeeringute tegemiseks piirkonnas.

15. Lisaks on vaja analüüsida, kuidas intensiivistada poliitilist dialoogi demokraatiale ülemineku protsessis olevate riikidega, sealhulgas kõige kõrgemal tasandil, ning kuidas edendada sünergiat piirkondlike algatustega, nagu Vahemere Liit ja 5+5 dialoog. EL toetab ka suurema piirkondliku integratsiooni saavutamiseks tehtavaid pingutusi. Euroopa Ülemkogu tervitab teatist tihedama koostöö ja piirkondliku integratsiooni toetamise kohta Magribi piirkonnas.
16. Euroopa Ülemkogu kutsub ELi institutsioone, liikmesriike ja Vahemere piirkonna partnereid jätkama ka edaspidi tõsiste jõupingutuste ja pühendumusega tegutsemist. Ülemkogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles jälgima tähelepanelikult suhteid ELi lõunanaabrusega. Ülemkogu palub nõukogul hinnata ELi poliitikate ja vahendite tõhusust piirkonna poliitilise ja majandusliku ülemineku toetamisel ning esitada selle kohta aruanne 2013. aasta juuniks.

17. Euroopa Ülemkogu mõistab hukka Süürias valitseva kohutava olukorra, mis on endiselt kõige muret tekitavam nende riikide hulgas, kus ühiskond tuli araabia kevade käigus tänavatele. Ülemkogu kutsub üles vägivalla viivitamata lõpetama ning väljendab oma muret inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse ulatusliku ja süstemaatilise rikkumise pärast, mille eest peamine vastutus lasub Assadi režiimil. Ülemkogu kordab taas oma toetust ühise eriesindaja Brahimi jõupingutustele poliitilise lahenduse leidmisel. Ülemkogu väljendab oma toetust Süüria rahva püüdlustele ja Süüria rahvuskoalitsioonile kui Süüria rahva seaduspärasele esindajatele ning toonitab, et on vajalik poliitiline üleminek ilma president Assadi ja tema ebaseadusliku režiimita tuleviku suunas. EL võtab kasutusele oma ressursid, et aidata täiel määral kaasa rahu kindlustamisele ja demokraatia kehtestamisele. Ta jätkab humanitaarabi ja muu tsiviilotstarbelise toetuse andmist Süüria elanikkonnale. Sellega seoses ning võttes arvesse humanitaarhädaolukorda, tervitab Euroopa Ülemkogu Kuveidis abiandjate konverentsil antud märkimisväärseid lubadusi, innustab liikmesriike ja komisjoni oma panust veelgi suurendama ning kutsub konflikti osapooli üles hõlbustama humanitaarabi andmist. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde detsembris nõukogule antud ülesannet uurida kõiki võimalusi, kuidas toetada ja aidata opositsiooni ning võimaldada suuremat toetust tsiviilisikute kaitsele. Sellega seoses võtab ülemkogu teadmiseks, et nõukogu hindab oma järgmisel istungil enne märtsiks seatud tähtaega Süüria suhtes kehtestatud sanktsioone ja vajaduse korral kohandab neid.

Mali

18. Tuletades meelde nõukogu 31. jaanuari järeldusi, tunnustab Euroopa Ülemkogu otsustavat tegutsemist Mali relvajõudude poolt, keda toetavad eelkõige Prantsusmaa, teised ELi liikmesriigid ning piirkonna riigid, et taastada Mali riigi territoriaalne terviklikkus ja keskvalitsuse võim. EL on võtnud kohustuse anda rahalist ja logistilist abi Aafrika juhtimisel toimuva rahvusvahelise Mali toetusmissiooni kiiremaks lähetamiseks. Mali rahvuskogu poolt ülemineku tegevuskava vastuvõtmine on suur samm demokraatia, põhiseadusliku korra ja relvajõudude üle tsiviiljuhtimise taastamisel Malis ning see kava tuleks kiiresti ellu viia. See edasimineku võimaldab Euroopal järk-järgult naasta arenguabi andmise juurde, et katta kiiresti Mali esmatähtsad vajadused. EL on valmis aitama kaasa tegevuskava rakendamisele, sealhulgas valimisprotsessi toetamise kaudu. Tähtis on alustada uuesti kaasavat rahvuslikku dialoogi, mis oleks avatud ka territooriumi põhjaosa elanikkonnale ning kõigile rühmitustele, kes mõistavad hukka terrorismi ja tunnustavad Mali terviklikkust. Mali ametivõimud peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et vältida edasisi inimõiguste rikkumisi ja võidelda karistamatusega. Euroopa väljaõppemissiooni peatne käivitamine ja vaatlejate kiiresti lähetamine aitab kaasa tsiviilvõimu tugevdamisele, rahvusvahelise humanitaarõiguse austamisele ning inimõiguste edendamisele. Euroopa Ülemkogu kiidab heaks Mali toetamise ja Malis valitseva olukorra jälgimise rühma 5. veebruari kohtumise tulemuse, millega lisati tegevuskava rakendamisele poliitilist hoogu.

III. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK

19. Euroopa Ülemkogu jõudis kokkuleppele järgmises mitmeaastases finantsraamistikus, mis on esitatud dokumendis 37/13.
